Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0081

Освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2023 г.: Общ бюджет на ЕС – Сметна палата

1. Решение на Европейския парламент от 7 май 2025 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел V – Сметна палата (2024/2023(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2023 година (COM(2024)0272 – C10-0071/2024)[2],

– като взе предвид годишния отчет за дейността на Сметната палата за 2023 г. и нейния годишен доклад за бюджетното и финансовото управление за 2023 г.,

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година, придружен от отговорите на институциите[3],

– като взе предвид декларацията за достоверност[4] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2023

---

1 ОВ L 58, 23.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 ОВ C, C/2024/5462, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 ОВ C, C/2024/5882, 9.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 ОВ C, C/2024/6041, 10.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 314, параграф 10 и членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[5], и по-специално членове 59, 118, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[6], и по-специално членове 59, 118, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид член 102 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0047/2025),

1. освобождава от отговорност генералния секретар на Сметната палата във връзка с изпълнението на бюджета на Сметната палата за финансовата 2023 година;

2. представя своите забележки в резолюцията по-долу;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, както и резолюцията, която е неразделна част от него, на Съвета, Комисията и Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

---

5 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

2. Резолюция на Европейския парламент от 7 май 2025 г., съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел V – Сметна палата (2024/2023(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2023 година, раздел V – Сметна палата,

– като взе предвид член 102 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0047/2025),

А. като има предвид, че в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност органът по освобождаване от отговорност желае да подчертае особеното значение на по-нататъшното укрепване на демократичната легитимност на институциите на Съюза чрез повишаване на прозрачността и отчетността и прилагане на концепцията за бюджетиране, основано на изпълнението, и добро управление на човешките ресурси;

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“) е външният одитор на Съюза, на който е поверена задачата чрез независима, професионална и имаща въздействие одитна дейност да оценява икономичността, ефективността, ефикасността, законосъобразността и редовността на действията на Съюза за подобряване на отчетността, прозрачността и финансовото управление, като по този начин се повишава доверието на гражданите и се реагира ефективно на настоящите и бъдещите предизвикателства, пред които е изправен и ще се изправя Съюзът;

В. като има предвид, че без да се засягат разпоредбите на членове 287 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), всяка година от приключването на финансовата 1987 година насам отчетите на Палатата за приходите и разходите се одитират от независим външен одитор и че от доклада за финансовата 1992 година насам докладите на външния одитор се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*;

Г. като има предвид, че управленската отчетност пред бюджетните органи се осигурява чрез годишния отчет за дейността на генералния секретар на Палатата, целта на който, съгласно член 74, параграф 9 от Финансовия регламент, е предоставянето на информация относно използването на ресурсите, включително на системите, и относно ефикасността и ефективността на системите за вътрешен контрол на Палатата;

Д. като има предвид, че като изпълнява задачите си по прозрачен и независим начин, Палатата допринася за демократичния контрол, обществения дебат и доброто финансово управление на Съюза;

Е. като има предвид, че съгласно позицията на Палатата, за да се оценят управлението на Съюза, неговата отчетност и прозрачност, както и качеството и надеждността на докладваните информация и данни относно изпълнението на политиките на Съюза, най-доброто решение е на Палатата да бъде възложено да извършва одит на всички институции, органи, служби и агенции на Съюза, създадени с Договорите или съгласно тях, и на всички междуправителствени структури от основно значение за функционирането на Съюза; като има предвид, че Парламентът твърдо подкрепя Палатата и би приветствал инициативи, които биха засилили способността на Палатата да изпълнява своя мандат;

1. отбелязва, че бюджетът на Палатата попада в обхвата на функция 7 от МФР „Европейска публична администрация“, която през 2023 г. възлиза на общо 12,3 милиарда евро (което представлява 6,4% от общия бюджет на Съюза); отбелязва, че бюджетът на Палатата в размер на около 0,2 милиарда евро представлява приблизително 1,5% от общите административни разходи на Съюза и по-малко от 0,1% от общите разходи на Съюза;

2. отбелязва, че в своя годишен доклад за финансовата 2023 година Палатата посочва, че е проверила извадка от 70 операции по функция „Администрация“, което е с 10 операции повече спрямо операциите, проверени през 2022 г.; отбелязва освен това, че Палатата отчита, че административните разходи включват разходите за човешки ресурси, в т.ч. разходите за пенсии, които през 2023 г. съставляват около 70% от общия размер на административните разходи, и разходите за сгради, оборудване, енергия, комуникации и информационни технологии, както и че дългогодишната ѝ работа показва, че като цяло разходите в тази област се характеризират с ниско ниво на риск;

3. приветства непрекъснатото увеличаване на броя на операциите, одитирани от Палатата по функция „Администрация“; отбелязва планирания одит на публичната служба на Съюза, но напомня

значението на едно по-задълбочено разследване на административните разходи и повтаря призива си за включване в нейната работа на изчерпателни данни за всички институции, за да се осигури съгласувана основа за последователна процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

4. отбелязва, че 21 (30%) от 70-те проверени операции съдържат грешки, но че въз основа на петте остойностени грешки, Палатата заключава, че изчисленият процент грешки, е под прага на същественост;

5. отбелязва, че финансовите отчети на Палатата се проверяват от независим външен одитор с цел да се осигури прилагането на същите принципи на прозрачност, отчетност и независимост, като прилаганите от Палатата спрямо одитираните от нея субекти;

Бюджетно и финансово управление

6. отбелязва, че общият бюджет на Палатата за 2023 г. възлиза на 175 059 922 EUR, което се равнява на увеличение с 7,97% спрямо предоставените ѝ през 2022 г. 162 141 175 EUR; отбелязва, че увеличението се дължи главно на корекциите на заплатите и на деветте нови временни длъжности, свързани с Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (NextGenerationEU); отбелязва, че за 2023 г. 88,5% от бюджетните кредити са за членовете и служителите на Палатата, а 11,5% – за сгради, оборудване и различни разходи;

7. отбелязва, че степента на изпълнение на поетите задължения и плащанията е висока, макар и малко по-ниска от тази за 2022 г. отбелязва, че степента на използване на бюджетните кредити е 97,92%, а плащанията са представлявали 94,45% от общия размер на поетите задължения в сравнение със съответно 98,12% и 95,26% през 2022 г.;

8. отбелязва, че незаконната и неоправдана агресивна война на Русия срещу Украйна е оказвала натиск върху бюджета на Палатата по различни начини, включително чрез нарастваща инфлация и корекции на заплатите и силно увеличаващите се разходи за електроенергия и отопление;

9. подчертава, че изпълнението на бюджета за 2023 г. е било повлияно от два фактора, които обясняват малко по-ниския процент, отколкото през 2022 г.:

    1. по-високото от заложеното в бюджета равнище на инфлация и произтичащите от него индексации на цените, засягащи нови и съществуващи договори, довели до допълнителни нужди от бюджетни средства за покриване на разходи,

несвързани със заплатите и по-специално за бюджетните редове за енергия и информационни технологии; тези увеличения на бюджетните кредити в крайна сметка са станали възможни главно в резултат на непълното усвояване на някои бюджетни кредити по глава 1 0 (Членове на институцията), глава 1 2 (Длъжностни лица и срочно наети служители) и по дял 2 по бюджетни редове като Публикации, Консултации, проучвания и проверки с ограничен характер и Разходи за устни преводи;

2. по-голямото текучество на договорно наети служители и командировани национални експерти (договорите на няколко командировани национални експерти не са били удължени и няколко командировани национални експерти са издържали вътрешен конкурс за срочно наети служители), забавянията и трудностите при процедурите за набиране на персонал, като за всички европейски органи, намиращи се в Люксембург;

10. отбелязва, че през 2023 г. Палатата е извършила 36 бюджетни трансфера на обща стойност 5 676 379 EUR, които имат за цел да гарантират гладкото функциониране на различните служби на Палатата и посрещане на всички свързани с това нужди;

11. отбелязва, че през 2023 г. общата стойност на закупените от Палатата стоки и услуги е 23 426 750,05 EUR (5 512 853 EUR през 2022 г. и 15 215 515 EUR през 2021 г.), от които 21 453 665,05 EUR са за покупки от местни доставчици (4 848 701 EUR през 2022 г. и 10 144 812 EUR през 2021 г.).

12. отбелязва със задоволство, че външният одитор декларира, че разпределените ресурси са използвани по предназначение и че процедурите за контрол, въведени от разпоредителите с бюджетни кредити, са осигурили необходимите гаранции, за да се гарантира, че финансовите операции са в съответствие с приложимите правила и разпоредби;

13. приветства, че общият бюджет за командировки на Палатата (членове и служители), първоначално определен на 2 722 500 EUR, е намалял с 4,4% до 2 602 500 EUR, в резултат на промени в методите на работа на Палатата след пандемията;

14. призовава Палатата да направи цялостен преглед на пътните и заседателните надбавки, като гарантира, че разноските са разходоефективни, обосновани и екологично устойчиви и че се разчита в по-голяма степен на хибридни заседания за намаляване на ненужните разходи и въглеродни емисии;

Вътрешно управление, резултати от дейността и вътрешен контрол

15. приветства факта, че през 2023 г. Палатата е провела значително повече одитни посещения на място в сравнение с предишните три години, когато все още частично се прилагаха свързаните с COVID ограничения в областта на общественото здраве и пътуванията; отбелязва, че одиторите на Палатата са работили общо 4 897 дни в държавите членки и извън ЕС, в сравнение с 2 984 дни през 2022 г., 1 156 дни през 2021 г., 1 190 дни през 2020 г. и 3 605 дни през 2019 г.;

16. отбелязва, че през 2023 г. Палатата е представила два годишни доклада, четири специфични годишни доклада, 29 специални доклада, четири становища и шест прегледа, общо 45 публикации;

17. отбелязва, че от 29-те стратегически мерки на стратегията на Палатата за периода 2021 – 2025 г. една е отменена, а 28 са изцяло изпълнени;

18. оценява, че Палатата измерва изпълнението на своите препоръки въз основа на проследяване на последващите действия, осъществявано от нейните одитори; отбелязва, че за 2023 г. Палатата е анализирала изпълнението на препоръките в докладите си от 2019 г., отправени към Комисията и други институции; оценява, че анализът показва, че 100% от общо проследените 15 препоръки, отправени в Годишния доклад от 2019 г., и 85% от общо 208-те препоръки, отправени в специалните доклади от 2019 г., са изпълнени или изцяло или в известна или значителна степен;

19. приветства готовността на Палатата да отговори на искането на Парламента да съсредоточи одитната си дейност върху най-неотложните предизвикателства, както и да адаптира сътрудничеството със СПК на Парламента с цел по-нататъшно подобряване на взаимното сътрудничество; подчертава, че Палатата следва да има пълен достъп до инструментите за оценка на риска от измами, включително до базите данни на Комисията и държавите членки, свързани със случаи на измами с финансиране от ЕС, за да се подобрят системите за ранно предупреждение за дейности с цел измама; изразява дълбоко съжаление, че въпросът за достъпа на Палатата до FENIX – новият инструмент за докладване относно Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) – остава открит поради факта, че Комисията предоставя на Палатата достъп само до някои от модулите на FENIX и че съдържащата се в тях информация не се актуализира своевременно; настоятелно призовава Комисията веднага да предостави на Палатата пълен и незабавен достъп до всички модули на FENIX; отбелязва, че Генерална дирекция „Икономически и финансови въпроси“ на Комисията се стреми да предоставя на Палатата достъп до досиетата на FENIX в срок от две седмици от одобряването на

искане за плащане; при все това изразява тревога, че на практика този срок не се спазва в много случаи и че в някои случаи са възниквали закъснения до два месеца и половина, което значително забавя предоставянето на констатациите на Палатата; припомня, че на заседанието на комисията по бюджетен контрол на 10 октомври 2024 г. членът на Комисията, отговарящ за бюджета, открито заяви, че Палатата има пълен мандат относно МВУ, което показва необходимостта от бързо подобряване на достъпа на Палатата до всички инструменти за изпълнение на нейния мандат;

20. призовава Палатата да разшири обхвата на одита, за да включи в него финансираните със собствени средства операции на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), като се има предвид растящата роля на ЕИБ в икономическата, финансовата и промишлената политика на ЕС; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предоставят на Палатата правния мандат, необходим за това разширяване;

21. приветства навременните специални доклади по актуални проблеми, свързани с прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост, които позволиха на органа по освобождаване от отговорност да упражни правомощията си ефективно и да отправи препоръки към Комисията за подобрения на функционирането на този инструмент; настоятелно призовава Палатата да засили ролята си в борбата с измамите, засягащи бюджета на Съюза, чрез установяване на слабостите, участие в дискусии относно борбата с измамите, увеличаване на одитите, сътрудничество с органите за разкриване на измами и предоставяне на съответната обратна информация на органа по освобождаване от отговорност;

22. отбелязва, че в края на 2023 г. Палатата има 969 служители; отбелязва, че през 2023 г. жените представляват 53% от персонала, а мъжете – 47%, без промяна спрямо предходната 2022 г.; изразява съжаление, че жените съставляват едва 30% от висшето ръководство, което представлява значителен спад спрямо 36,4% през 2022 г.; подчертава, че общият дял на жените на ръководни длъжности е намалял през 2023 г.; призовава Палатата да продължи усилията си за насърчаване на баланса между половете на равнище средно и висше ръководство;

Човешки ресурси, равенство и благосъстояние на служителите

23. изразява тревога, че в процеса на набиране на персонал са били необходими допълнителни усилия, тъй като около 50% от кандидатите са отхвърлили предложението за работа от Палатата, отчасти поради ограничената привлекателност на Люксембург като място на работа и високите разходи за живот;

отбелязва обаче, че големите одиторски дружества в Люксембург също са изправени пред предизвикателства и сега се обръщат към азиатските пазари за наемането на одитори; подчертава, че такъв подход не може да бъде приложен от Палатата поради съображения, свързани със сигурността и допустимостта; отчита усилията на Палатата и я насърчава да си сътрудничи с други базирани в Люксембург институции в рамките на Междуинституционалната група на високо равнище за засилване на привлекателността на Люксембург за бъдещи служители чрез определени мерки, като например по-високи надбавки за преместване, жилищни надбавки за смекчаване на високите разходи за наем за служители с по-ниска степен и временно жилищно настаняване на разумни цени за краткосрочно пребиваване, за да стане работата в Люксембург по-привлекателна;

24. припомня, че съгласно Договора за Европейския съюз и неговите институции насърчават солидарността и равенството между жените и мъжете;

25. споделя загрижеността на Палатата, че като цяло одиторската професия е изправена пред проблеми с набирането на персонал поради липсата на интерес към работните места в областта на одита и контрола сред младите хора; настоява за проактивни решения и непосредствено систематично междуинституционално сътрудничество за справяне с този проблем;

26. споделя констатациите на Палатата, че конкурсите на Европейската служба за подбор на персонал (EPSO) невинаги постигат целта да бъдат привлечени и подбрани съответните профили кандидати от частния сектор; посочва, че няколко проблема с конкурси на EPSO , като технически проблеми при провеждането дистанционни тестове, са довели до отмяна на един конкурс и спиране на всички останали; признава опасенията, свързани с набирането на персонал и процедурите за подбор на нови служители; насърчава Палатата да продължи усилията си за справяне с това положение, за да се гарантира непрекъснатостта на нейната дейност; отбелязва със задоволство сътрудничеството на Палатата с EPSO за организиране на конкурси за одит през редовни интервали от време; предлага евентуално сътрудничество с други съответни органи на Съюза с цел оптимизиране на процесите на наемане на работа;

27. оценява факта, че Палатата е организирала гъвкави и разнообразни процедури за подбор, както е предвидено в Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и Условия за работа на другите служители на Съюза, и е въвела процедури за задържане на талантливи служители;

28. отбелязва режима на дистанционна работа (до 10 дни месечно), предлаган от Палатата с цел намаляване на предизвикателствата, свързани с набирането на персонал; приветства мерките, предприети от Палатата през 2023 г. за осигуряване на физическото и психическото благосъстояние на служителите;

29. отбелязва, че процентът на незаетите работни места през декември 2023 г. е бил 2,27%, а текучеството на персонала (броят на напускащите служители като процент от всички служители) е било 6,6%;

30. оценява усилията на Палатата да поддържа нисък процент незаети работни места през 2023 г.; въпреки това напълно споделя загрижеността относно липсата на географски баланс сред новоназначените служители, което прави персонала на Палатата като цяло още по-малко представителен в географско отношение; отбелязва, че според Палатата съществува риск в рамките на пет години няколко северни държави членки да не бъдат обхванати от одита предвид потенциалната липса на одитори от тези държави членки;

31. приветства предприемането от Палатата на различни стъпки за справяне с въпроса за географския баланс, като например повишаване на публичността на конкурсите на Палатата и обявленията за свободни длъжности в значително по-слабо представените държави членки, сътрудничество с членове на Палатата за разпространение на нейните обявления и достигане до потенциални кандидати чрез участие в професионални изложения в определени държави членки; насърчава разглеждането на по-нататъшни стъпки, като например стратегии за ранно ангажиране за привличане на млади таланти от държавите с ниско представителство; отбелязва с известно съжаление, че все още има какво да се желае по отношение на постигането на баланс между половете сред средното и висшето ръководство;

32. приветства факта, че в края на 2023 г. са били заети всичките 29 допълнителни длъжности, необходими за одита по МВУ на 723,8 милиарда евро; подчертава обаче, че съществеността, сложността, големите суми и бързите плащания по МВУ продължават да създават предизвикателства и че не всички аспекти на МВУ могат да бъдат покрити с наличните ресурси, които позволяват на Палатата да оценява задоволителното изпълнение на ключовите етапи и целите и следователно законосъобразността и редовността на плащанията по МВУ, но не са достатъчни, за да покрият систематично съответствието на разходите по МВУ със законодателството на ЕС и националното законодателство; подчертава значението на това да се гарантира последователното осигуряване на Палатата на подходящите

равнища персонал за изпълнение както на нейния мандат, така и на допълнителните отговорности, произтичащи от новите инструменти за финансиране, като например МВУ; приветства усилията, положени от Палатата за изпълнение на нейните задължения по отношение на МВУ до момента, въпреки че наличните ресурси не са напълно адекватни;

33. съзнава, че Палатата няма роля в процеса на подбор на своите членове съгласно член 286, параграф 2 от ДФЕС; посочва обаче, че все още съществува значителен дисбаланс между половете сред членовете на Палатата, с едва 10 жени от общо 27 членове; изразява съжаление, че 12 държави членки никога не са предлагали жена за член на Палатата; призовава Палатата да оцени състава си като цяло и да предостави този анализ на Съвета и на държавите членки, като по този начин гарантира, че балансът между половете се взема предвид по подходящ начин в бъдещите процеси на номиниране; отново призовава държавите членки да предлагат кандидати от различни полове, като се стремят към по-балансиран и представителен състав на Палатата;

34. изразява съжаление, че Съветът многократно е номинирал членове на Палатата въпреки отхвърлянето им от Парламента; подчертава, че решенията на Парламента следва да имат обвързваща роля при оценяването на пригодността на кандидатите за Палатата;

35. отбелязва, че през 2023 г. средното отсъствие поради заболяване е било 10 дни на служител в сравнение с 12,2 дни през 2022 г.; отбелязва освен това, че през 2023 г. четирима служители (в сравнение с осем през 2022 г.) са отсъствали поради продължително заболяване, определено като продължаващо повече от 200 дни в годината;

36. отбелязва със загриженост, че през 2023 г. са докладвани седем случая на синдром на професионално изчерпване, същият обезпокоителен брой като през 2022 г.; приветства предприемането от Палатата на няколко стъпки за намаляване на риска от професионално изчерпване чрез въвеждане на пълна програма за благосъстояние, предлагане на обучение за устойчивост, публикуване и прилагане на насоки относно завръщането на работа след дългосрочен отпуск по болест, продължаване на предлагането на първа помощ за психичното здраве и предоставяне на финансова подкрепа на служителите чрез покриване на разходите за 10 сесии с психолог по техен избор;

37. отбелязва със задоволство, че през 2023 г. Палатата отново е надхвърлила определената цел за професионално обучение от пет дни неезиково обучение на година за одиторите (6,7 дни) в

съответствие с препоръките на Международната федерация на счетоводителите; отбелязва по-специално обучението на служителите на Палатата във връзка с NextGenerationEU и МВУ;

38. приветства приемането на нова политика през декември 2022 г. за осигуряване на атмосфера на уважение и липса на тормоз на работното място, с акцент върху превенцията, повишаването на осведомеността и ранното откриване; посочва предприетите мерки като представянето на политиката пред всички служители през януари 2023 г. с цел подобряване на разбирането ѝ, въвеждане на хармонизиран формуляр за докладване и публикуването на първия обобщен годишен доклад относно изпълнението на политиката;

39. приветства плана за действие на Палатата за многообразие и приобщаване за периода 2021—2025 г.; отбелязва със задоволство организирането на третата Седмица на осведомеността за хората с увреждания и междуинституционалните инициативи за насърчаване на приобщаването; подчертава усилията на Палатата, включително нейното проучване относно достъпността на работното място, номинирането на Палатата за наградата на Омбудсмана за добра администрация и външния одит на достъпността на сградите в съответствие със законодателството на Люксембург в областта на достъпността от 2023 г.;

40. подчертава изключително важната роля на Палатата като независим външен одитор на Съюза и пазител на неговите финанси, което изисква от Палатата да се придържа към най-високите стандарти за почтеност, професионализъм и отчетност, служейки като образцова институция, която вдъхва доверие и осигурява надеждност; припомня, че в съответствие с член 285 от ДФЕС членовете на Палатата трябва да изпълняват функциите си при пълна независимост и да се придържат към най-високите етични принципи, като демонстрират почтеност, обективност, професионално поведение, достойнство, ангажираност и лоялност;

Етична рамка и прозрачност

41. приветства неотдавнашното актуализиране на вътрешните правила за докладване на сериозни нередности (whistleblowing), за да станат те по-ясни и по-подробни и за да се предостави повече информация на служителите; отбелязва, че през 2023 г. няма случаи на подаване на сигнали за нередности в Палатата; отбелязва освен това, че през 2023 г. Палатата също така е започнала процес на актуализиране на правилата си за провеждане на административни разследвания и дисциплинарни процедури, който приключи в началото на 2024 г.;

42. отбелязва, че през 2023 г. Палатата е организирала три обучения, специално посветени на етиката, които са привлекли 60 участници; взема предвид факта, че свързаните с етиката курсове на Палатата са били открити за всички служители, включително за тези на ръководни длъжности, и че стандартните курсове са задължителни за новопостъпилите и обхващат публичната етика и политиката на Палатата за борба с тормоза; изразява съжаление, че курсовете, свързани с етиката, не са се провеждали редовно като задължителни за всички служители;

43. оценява организирането от Палатата на шест курса за обучение относно измамите, включително измамите при възлагането на обществени поръчки, измамите с ДДС и измамите във връзка с МВУ; приветства факта, че през юни 2023 г. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) е предоставила обучение по провеждане на интервюта в случаи на подозрения за измама и корупция; отбелязва, че през ноември 2023 г. Палатата е участвала в организирането на двудневен курс относно измамите в областта на обществените поръчки в Съюза заедно с Европейската прокуратура и OLAF;

44. изразява загриженост във връзка със съобщение в медиите, че разследване на Европейската прокуратура за злоупотреба със средства от страна на бившия председател на Палатата понастоящем е блокирано от решението на Палатата да не сваля имунитета му; изисква от Палатата да сътрудничи изцяло на Европейската прокуратура по всички разследвания, които тя може да задейства, и да докладва относно причините за решението да не се снема имунитетът;

45. призовава Палатата да гарантира, че всички членове и висши служители оповестяват своите финансови интереси, подаръци и декларации за гостоприемство в публична онлайн база данни в съответствие с най-добрите практики в правилата на ЕС за прозрачност;

46. изразява съжаление, че Палатата не е оказала пълно съдействие на Европейската прокуратура, като е отказала да снеме имунитета на бившия си председател и не е предоставила достъп на Европейската прокуратура за извършване на претърсване в помещенията на Палатата във връзка с проверка за евентуални нарушения, което според Европейската прокуратура би могло да се разглежда като намеса в правилното протичане на разследването; припомня, че в качеството си на външен одитор на Съюза Палатата е обвързана с принципите на отчетност, почтеност и прозрачност, както и с принципа на взаимно лоялно сътрудничество между институциите на ЕС; призовава Палатата да гарантира, че имунитетът не се използва за възпрепятстване на законни съдебни производства и да предприеме всички необходими мерки, за да гарантира пълно спазване на

междуинституционалното сътрудничество в предотвратяването и разследването на измами;

47. отбелязва със загриженост, че според съобщения в медиите Европейската прокуратура е поискала снемане на имунитета на няколко служители на Палатата през 2023 г. и че към днешна дата Палатата отказва да удовлетвори това искане; подчертава, че въпреки че имунитетът служи за защита на независимостта на институциите на ЕС, с него не следва да се злоупотребява за предпазване на лица от законен съдебен контрол; счита, че исканията за снемане на имунитет следва да бъдат отхвърляни само при изключителни обстоятелства; призовава Палатата да предостави подробна обосновка на решението си по този случай на органа по освобождаване от отговорност, като посочи конкретните правни и процедурни опасения, довели до отказа, ако има такива; освен това настоятелно призовава Палатата да поддържа високо равнище на прозрачност и отчетност в сътрудничеството си с Европейската прокуратура и други органи на ЕС, отговарящи за борбата срещу измами и срещу неправомерни действия;

48. отбелязва, че през 2023 г. нито OLAF, нито Европейският омбудсман са разглеждали случаи, засягащи Палатата;

49. приветства факта, че през 2024 г. Палатата, съвместно със Съда на ЕС, е поканила Комисията да участва в междуинституционален диалог с оглед на договарянето на общи правила относно използването на служебни автомобили, което е в съответствие със забележката, включена в резолюциите на Парламента от 11 април 2022 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджетите на Сметната палата и на Съда на ЕС; подчертава призива към всички институции на Съюза да се споразумеят за единна система, която да се прилага хоризонтално, което би намалило объркването и би увеличило прозрачността и ефикасността при използването на публични финансови средства; отбелязва, че ще бъде създадена работна група в рамките на междуинституционалния подготвителен комитет по въпроси, свързани с Правилника за длъжностните лица; оценява готовността на Палатата да приведе правилата в съответствие с приложимите правила на Комисията, но повтаря вече изразените критики в предходни резолюции за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на новото решение от 2022 г. относно пътуванията, командировките и използването на шофьори и автомобили от членовете на Палатата, което противоречи на общия принцип, че автомобилният парк не следва да се използва при никакви обстоятелства извън стриктното изпълнение на задълженията на членовете на Палатата;

50. отбелязва, че през 2023 г. Службата за вътрешен одит на Палатата (IAS) е направила 16 одитни препоръки по отношение на етиката, портала за прозрачност, конфликтите на интереси за служителите, Комитета по етика и членове на Палатата; отбелязва, че от общо 16-те препоръки пет препоръки са били изпълнени до 30 юли 2024 г., осем препоръки е трябвало да бъдат изпълнени до края на 2024 г., а изпълнението на три препоръки е забавено;

51. приветства разширяването на обхвата на информацията, публикувана относно командировките на членовете на Палатата, но припомня искането на Парламента за предоставяне на информация относно командировките за целия мандат на членовете на Палатата; приветства преразглеждането на Кодекса за поведение на членовете на Палатата, с което се забранява на членовете на Палатата да заемат почетни длъжности в политически организации, като по този начин се изпълнява искането на Парламента членовете на Палатата да нямат официални политически връзки; отбелязва, че заключенията от доклада за вътрешния одит относно етиката е трябвало да бъдат съобщени на председателя на ЕП и на председателя на комисията по бюджетен контрол през третото тримесечие на 2024 г. и приканва Палатата да ги сподели с цялата комисията по бюджетен контрол; настоятелно призовава Палатата да публикува решенията за отвод в реално време в случаите, когато членове или служители декларират конфликт на интереси, като така гарантира по-голяма прозрачност в одитния процес;

52. отбелязва, че всички членове на Палатата са с основно местожителство в Люксембург, както се изисква в член 10 от Кодекса за поведение на настоящите и бившите членове на Европейската сметна палата;

53. приветства преразглеждането от Палатата на нейната политика относно публичния достъп до документи, отразяващо развитието на европейската съдебна практика, и опростяването на процедурата за разглеждане на заявления за достъп до документи и потвърдителни заявления; припомня факта, че прилагането на скандинавския принцип на публичен достъп до официални документи в Съюза беше условие за присъединяването на някои държави членки към Съюза и подчертава, че неизпълнението му би било в ущърб на репутацията на Съюза като общност, основана на принципите на правовата държава;

54. изразява съжаление, че на уебсайта на Палатата няма годишен списък на обществените поръчки над прага, определен в директивата (над 140 000 EUR за услуги/доставки и над 5 382 000 EUR за строителни и ремонтни дейности), сключени

през 2023 г.; призовава Палатата да публикува този списък в отделен документ без неоправдано забавяне и да осигури лесен достъп до него;

55. оценява и очаква с нетърпение консолидирането от страна на Палатата на всички вътрешни правила на стратегията за борба с измамите в един съвместен документ;

56. продължава да не приема логиката на Палатата зад решението ѝ да не се присъединява към регистъра за прозрачност, тъй като тя няма пряк интерес да оказва влияние върху вземането на решения, извън предоставянето на факти и обективна обратна информация относно програмите на Съюза; отбелязва, че всички доклади на Палатата са публично достъпни и подлежат на строга процедура за съгласуване на фактите с одитираните субекти; отново отправя категоричния си призив към Палатата да се присъедини към регистъра за прозрачност на ЕС, за да се придържа към основните принципи на прозрачност, като същевременно не създава пречки пред пълната независимост на Палатата;

57. твърдо насърчава Палатата да преразгледа позицията си относно регистъра на ЕС за прозрачност, създаден с междуинституционалното споразумение от 20 май 2021 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за задължителен регистър за прозрачност;

58. приветства значителния напредък, постигнат през 2023 г. по отношение на създаването на екосистемата за управление на документи (DOME), а именно предоставянето и прилагането чрез конкретни процеси на одобрение на документи както на новия електронен подпис, така и на основния модул за одобрение за PASS (процес за одобряване, подписване и изпращане на документи); насърчава Палатата да продължи да преследва целите си за цифровизация на работните процеси за преглед и одобрение и за подобряване на тяхната ефективност;

59. отбелязва, че през 2023 г. Палатата е продължила да участва активно в Групата за нови технологии на Междуинституционалния комитет за цифрова трансформация; отбелязва, че Екипът DATA („Данни и технологии в одитната дейност“), създаден през 2021 г., е продължил да работи по изпълнението на плана за развитие за по-добро използване на технологиите за постигане на одитните цели на Палатата; отбелязва по-специално изготвянето на анализ на възможностите и предизвикателствата, свързани с ИИ, за Палатата и нейната одитна дейност; припомня значението на подобряването на цифровизацията на одитната дейност; приветства всички усилия в тази насока, които Палатата продължава на полага, тъй като

цифровизацията в съчетание с увеличения брой посещения на място, може да бъде определяща за една система за ефективна и точна одитна дейност;

Цифровизация, киберсигурност и защита на данните

60. поздравява Палатата за добрия напредък в изпълнението на нейния план за киберсигурност за периода 2022-2024 г. през последните две години; отбелязва, че седем от задачите с висок приоритет са изпълнени, шест са в процес на изпълнение, а изпълнението на една е спряно; отбелязва, че две от задачите със среден приоритет са изпълнени, четири са в процес на изпълнение, а изпълнението на три все още не е започнало;

61. оценява изпълнението на следните задачи:

    1. внедряване на решение за „засичане и реакция на крайна точка“ (EDR) на крайните точки и приемане на базирано в облак решение за разширено откриване и реакция (XDR), което корелира телеметрията, изпратена от агентите на EDR, с разузнавателни данни за заплахите от различни източници за откриване на показатели за компрометиране;

    2. обновяване на архитектурата и конфигурацията на платформата SIEM, което подобри функционирането и надеждността на системата, съчетано с допълнителни източници на регистрационни файлове, добавени за подобряване на наблюдението на сигурността на ИТ средата;

    3. замяна на VPN устройствата за дистанционен достъп с базирана в облак zero-trust система за SASE, която намалява повърхността, уязвима за атаки, и позволява гранулиран дистанционен достъп до приложения;

    4. засилване на защитата срещу заплахи от електронната поща чрез въвеждане на нови функции във филтрите за сигурност на електронната поща, които позволяват по-добро засичане както на спам, така и на зловредни прикачени файлове;

    5. извършване на тестове за проникване в отделите на Палатата, изложени на интернет;

    6. внедряване на софтуерен инструмент за защита на поверителността на чувствителна информация, предавана при споделяне на файлове;

62. настоятелно призовава Палатата да разработи рамка за одит на киберсигурността за институциите и агенциите на ЕС, която да гарантира хармонизирани стандарти за сигурност и мерки за устойчивост срещу киберзаплахи;

63. отбелязва със задоволство, че Палатата провежда най-малко три симулирани фишинг учения годишно, за да повиши осведомеността на потребителите за тази киберзаплаха; отбелязва освен това, че Палатата извършва цялостна оценка на рисковете за киберсигурността на всеки три години; предлага на Палатата да организира редовно задължително обучение на служителите относно киберзаплахите, включващо добри практики за безопасно използване на ИИ;

64. отбелязва с облекчение, че няма следи от ексфилтриране на данни или странично движение на нарушителя към други информационни системи на Палатата по време на киберинцидента през юли 2023 г., при който един от шлюзове към периметъра за сигурност е бил компрометиран чрез използване на уязвимост на софтуера; отбелязва, че уязвимостта на софтуера е била разкрита от продавача само два дни преди инцидента;

65. приветства работата на Службата за киберсигурност за институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (CERT-EU), която е уведомила Палатата за инцидента, помогнала е за разследването на неговия обхват и е извършила съдебно-техническата експертиза; отбелязва, че след инцидента Палатата е възстановила чисто резервно копие на системата и е приложила актуализацията на софтуера, която е отстранила уязвимостите, използвани от нападателя; отбелязва освен това, че през следващите седмици Палатата постепенно е приложила няколко допълнителни превантивни мерки, препоръчани от CERT-EU, за да гарантира, че всички възможни неоткрити следи от зловреден софтуер са премахнати;

66. отбелязва със задоволство, че през 2023 г. Палатата е преразгледала и актуализирала своя план за реагиране при киберинциденти и е създала формуляр за регистриране на такива инциденти в инструмента за управление на услугите; подчертава, че във формуляра са отразени поуките, извлечени от инцидента през юли 2023 г., тъй като той цели събирането на цялата информация, която би могла да бъде от полза за справяне с инциденти в областта на киберсигурността;

Сгради

67. отбелязва, че през 2023 г. е приключила работата по модернизиране на техническите инсталации на всички етажи на сградата K2 и оптимизиране на използването на нейните общи пространства; отбелязва, че Палатата е поела задължения в размер на 6 445 635,82 EUR от общ бюджет в размер на 6 902 185,54 EUR; приветства Палатата за това, че не е надвишила прогнозния бюджет; призовава другите институции

на Съюза да следват примера за образцово бюджетно управление на Палатата;

68. оценява предоставянето през февруари 2023 г. на резултатите от одит на достъпността на всички сгради на Палатата, извършен от външен консултант, за да се отговори на нуждите на хората с намалена подвижност или други увреждания; отбелязва, че одитът обхваща и трите сгради, общите пространства, паркингите и други пространства; съзнава, че предложените действия са в процес на разглеждане и обикновено биха били предмет на специален проект, но че тяхното изпълнение ще зависи до голяма степен от наличието на бюджетни средства;

Околна среда и устойчивост

69. отбелязва, че през 2023 г. Палатата е инвестирала голяма част от усилията си за намаляване на въздействието си върху околната среда в енергоспестяващи мерки, като замяна на традиционните електрически крушки със светодиоди, намаляване на броя на часовете на вентилация и основен ремонт на някои технически системи в нейните сгради; отбелязва освен това, че Палатата е въвела специални мерки за икономия на енергия през лятото на 2023 г., които са намалили потреблението на електроенергия с 12% в сравнение с лятото на 2022 г. и са генерирали икономии в размер на 26 976 EUR;

70. отбелязва, че през 2023 г. Палатата е подписала споразумение с люксембургските органи за създаване на план за мобилност; очаква актуализации на информацията относно тази инициатива;

Междуинституционално сътрудничество

71. подчертава факта, че през 2023 г. одиторите на Палатата са прекарали 1 370 дни в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, както и в различни международни организации и частни одиторски дружества, в сравнение с 945 дни през 2022 г.;

72. призовава за провеждане на официален годишен междуинституционален диалог между Палатата, Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетния контрол, като по този начин се гарантира систематично проследяване на последващите действия във връзка с одитните констатации и подобрен надзор върху разходите на ЕС;

73. припомня отново, че ефективното сътрудничество между Палатата и Комисията ще остане ограничено, ако Комисията не приеме методологията на Палатата за оценка на процента грешки, която се основава на независима и всеобхватна оценка на всички нарушения на правилата, за разлика от акцента на Комисията върху подлежащите на възстановяване грешки;

74. приветства тясното сътрудничество на Палатата както с OLAF, така и с Европейската прокуратура, включително чрез организиране на семинари, мероприятия за повишаване на осведомеността и обмен на знания и опит; освен това отбелязва, че през 2023 г. Палатата е предала 20 случая на предполагаема измама на OLAF и 17 случая на Европейската прокуратура; подчертава становището си, че подозренията за измама следва незабавно да се предават на OLAF и на Европейската прокуратура за задълбочено разследване;

75. призовава Палатата да създаде структуриран механизъм за сътрудничество за откриване на измами с OLAF и Европейската прокуратура, включително споразумения за обмен на данни в реално време и съвместен одитен подход за високорискови области на финансиране от ЕС;

76. е убеден, че една единна интегрирана информационна система за извличане на данни и оценка на риска би могла да бъде ценен източник на данни, което би позволило на Палатата, OLAF и Европейската прокуратура да увеличат усилията си за одит и контрол; подчертава, че достъпът до една такава система и съдържащите се в нея данни следва да бъде неограничен, че той не следва да подлежи на необосновани рестрикции и че проучването и използването на допълнителни цифрови инструменти и нововъзникващи технологии следва незабавно да бъде разрешавано като част от одитите на Палатата;

77. изразява съжаление, че въпреки подобрения достъп до документи и информация на ЕИБ, Палатата не разполага с мандат за одит на операции, финансирани със собствени средства на ЕИБ; призовава Палатата да получи такъв мандат, като се има предвид мисията на ЕИБ да изпълнява целите на Съюза и нарастващата ѝ роля в икономическата и политическата среда на Съюза, която надхвърля използването на бюджета на Съюза за гарантиране на неговите операции; подчертава Специален доклад № 05/2023 на Палатата, озаглавен „Финансовата среда на ЕС – Съчетание от разнородни елементи, което се нуждае от допълнително опростяване и по-голяма отчетност“, в който Палатата заявява, че следва да бъдат предоставени правомощия за публичен одит на всякакъв вид финансиране на политиките на ЕС;

78. отбелязва, че през 2023 г. Палатата е представила 29 специални доклада, един преглед и едно становище на 22 различни комисии и работни групи на Съвета; отбелязва освен това, че същата година представители на Палатата са участвали в 23 заседания, посветени на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза за финансовите 2021 и 2022 години;

79. отбелязва със задоволство проявената активност от членовете и ръководството на Палатата през 2023 г., които са представили работата си на 120 срещи с националните правителства и правителствените органи в 25 държави членки, по-голямата част от които са включвали министри или министерства на финансите; отбелязва освен това, че през същата година членовете и служителите на Палатата са представили работата си на 91 заседания с национални или регионални парламенти в 19 държави членки, предимно в комисии, занимаващи се с бюджетни, финансови, одитни или свързани с ЕС въпроси; настоятелно призовава Палатата да засили работата си с правителствата на държавите, в които процентът грешки е най-висок, като насърчава по-интензивен диалог и сътрудничество с цел ефективно справяне с тези проблеми;

Комуникация

80. отбелязва, че през 2023 г. бюджетът, отпуснат за дейности на Палатата в областта на комуникацията и популяризирането, възлиза на 225 000 EUR, като степента на усвояване е 81,13% (182 549,84 EUR); отбелязва, че по-голямата част от бюджета е изразходвана както за услуги за мониторинг на медиите (81 650 EUR), така и за кампании в медиите (12 348 EUR), следвани от разходите за връзки със заинтересованите страни, които включват главно разходи за платформа за анализ на политически данни (57 891 EUR), комуникационни дейности (28 002,88 EUR), социални медии (1 486,52 EUR) и публикации (1 171,44 EUR);

81. решително подкрепя разрастващата се медийна стратегия на Палатата, която доведе до рекорд от над 22 000 онлайн статии, свързани с нейните одитни доклади, с други публикации или общо с Палатата, като по този начин се утвърждава възходящата тенденция в отразяването, наблюдавана през последните години (2022 г.: 20 000; 2021 г.: 18 000); подчертава, че достигайки близо 54 000, броят на публикациите в социалните медии показва продължение на тенденцията на органичен растеж (броят им за 2022 г. следва да се приема за отклонение) (2022 г.: 110 000; 2021 г. 49 000);

82. приветства факта, че през 2023 г. Палатата е подготвила 45 съобщения за пресата на 24 езика на Съюза, както и информационни бележки, информация за медиите и готови за излъчване аудио изявления на определени езици; отбелязва, че освен това тя е провела 21 онлайн пресконференции и шест допълнителни пресконференции по държави за представяне на годишния доклад; подчертава, че в пресконференциите са участвали общо 590 журналисти, повечето от които са представлявали големи национални медии на държавите членки;

83. отбелязва със задоволство, че през 2023 г. Палатата е стартирала нов уебсайт, който е регистрирал над един милион и половина посещения, с около 700 000 отделни посетители, което представлява увеличение с повече от 14% в сравнение с 2022 г.; приветства факта, че до края на 2023 г. трите главни профила на Палатата в социалните мрежи (X (наричан по-рано Twitter), LinkedIn и Facebook) са привлекли над 48 000 последователи спрямо 45 000 през 2022 г. и 39 000 през 2021 г.;

84. оценява високо това, че Палатата отчита вероятното въздействие и ползата от дейността си въз основа на това как тя се възприема от читателите на докладите в Парламента, Съвета, Комисията, агенциите на ЕС, постоянните представителства на държавите членки, агенциите и ВОИ на държавите членки, НПО, представители на академичните среди, медиите и други участници; отбелязва в тази връзка, че от 2018 г. насам Палатата провежда анонимни електронни анкети, с цел получаване от читателите на обратна връзка относно качеството на избрани доклади и на общи предложения, свързани с работата ѝ; подчертава, че през 2023 г. 85% от около 1 060 анкетирани са определили докладите на Палатата за полезни за работата им, а 78% смятат, че те са имали въздействие.